

INRICHTING ZIEKENSTAL, AFKALFSTAL EN KALVEROPVANGRUIMTE

Drs. R. Kommerij

Bij de oorspronkelijke opzet van afdeling 3 met 180 koeien werden de dieren die afgezonderd moesten worden in een uitgebouwd gedeelte van de stal ondergebracht. Zieke koeien en dieren die moesten kalven kwamen in één ruimte; hier was tevens de kalveropvangruimte met een aantal eenlingboxen. Nadat enige tijd met dit systeem gewerkt was, bleken er zoveel bezwaren aan verbonden te zijn dat naar een andere oplossing gezocht moest worden. Er zijn een aparte afkalfstal, ziekenstal en kalveropvangruimte ingericht.

Oude situatie veel bezwaren

Voor de af te zonderen dieren waren elf standen ingericht. Mogelijkheden tot voeren waren niet aanwezig. Het vastzetten van de dieren gebeurde met een halster en een touw aan een ring vóór aan de wand. De standen waren voor een dier dat moest kalven te nauw (ca. 1,10 m). De mest moest worden afgevoerd door een smalle ondiepe grup. Doordat de mestafvoer regelmatig stagneerde, was de zieken- afkalf- en kalverstal vrijwel altijd vochtig. De dieren lagen meestal met het achterste in de ondiepe grup met alle gevolgen van dien. Om de ruimte schoon te houden en de dieren te verzorgen was veel arbeid nodig.

Bij een tijdwaarneming gedurende 7 dagen in maart 1974 bleek dat gemiddeld per dag ongeveer 6 manuren gebruikt werden voor schoonhouden, toezicht en verdere werkzaamheden. Gemiddeld was deze tijd verdeeld over 14 perioden per dag. Ook uit diergeneeskundig oogpunt voldeed de ruimte niet. Naast een dier met heftige mastitis stond een koe af te kalven en daarnaast stond weer een koe die met de nageboorte was blijven staan. De onderlinge besmettingskansen waren groot. Het schoonhouden van de ruimte was bijna onmogelijk. Het uitmesten moest met de kruiwagen gebeuren en was zeer tijdrovend. Doordat de kalveropvangruimte te klein was en te vochtig, was de gezondheid van de jonge kalveren slecht.

Doorgangstal

In de loop van 1974 werd de situatie zodanig gewijzigd dat de ziekenstal, afkalfstal en kalveropvangruimte volkomen waren gescheiden.

Bovendien werd een zogenaamde doorgangstal in de grote stal ondergebracht. Deze doorgangstal is bedoeld voor dieren die niet echt ziek zijn maar wel afgezonderd moeten worden zoals bijvoorbeeld witvuilers en niet ernstig kreupele dieren. Deze dieren kunnen dan nog aan het voerhek vreten terwijl het verblijf binnen de koppel geen arbeid kost wat uitmesten enz. betreft.

Bovendien kan deze doorgangstal dienen als vastzetruimte voor koeien die een diergeneeskundig onderzoek moeten ondergaan. De 10 standen in de doorgangstal hebben een betonvloer met een rubbermat als bedekking. Een keerbuis zorgt ervoor dat het strooisel op

de stand blijft. Deze stal kan iedere dag schoongemaakt en eventueel gedesinfecteerd worden. Door in deze ruimte de witvuilers die verder gezond zijn, te huisvesten krijgen deze niet meer de kans de rest van de stal te besmetten.

Afkalfstal en ziekenstal gescheiden

In de afkalfstal zijn 5 standen aanwezig waarachter een drijfmestgrup met rooster. De strandbreedte is 1,40 m. Deze kan eventueel worden verdubbeld doordat de standafscheiding om de andere kan worden verwijderd. De ruimte achter de dieren is 2,50 m.

De ziekenstal bevat 6 standen met een drijfmestgrup en rooster. De strandbreedte is hier 1,10 m. De vastzetmethode leverde hier aanvankelijk moeilijkheden op. De dieren werden via halsbanden met 2 kettingen aan de voorste palen van de standafscheidingen vastgezet. Dit beviel slecht en daarom werden later nekbeugels aangebracht. Zowel in de ziekenstal als in de afkalfstal zijn de standen voorzien van rubbermatten, waarop enig zaagsel wordt gestrooid. Stro wordt alleen in de afkalfstal gebruikt om de kalveren op te vangen. In de ziekenstal werd plaats gemaakt voor een voergoot van 1 m breed. Bij de situatie op dit bedrijf werden de dieren uit afkalf- en ziekenstal normaal in de doorloopmelkstal gemolken.

Kalveropvangruimte met eenlingboxen

De kalveropvangruimte bestaat uit twee gedeelten die om en om worden gebruikt voor de kalveren tot een leeftijd van 7 à 10 dagen. Het voordeel van deze opstelling is dat wanneer de ene afdeling in gebruik is, de andere kan worden schoongemaakt en gedesinfecteerd. De pas geboren kalveren worden ondergebracht in eenlingboxen met stro. Bij het schoonmaken van de stal kunnen de tussenwanden van de boxen worden verwijderd. In elke afdeling zijn 9 boxen aanwezig. Er wordt gebruik gemaakt van overdrukventilatie.

Gunstige ervaringen

Bij een tijdwaarneming in 1975, toen reeds enige tijd in de nieuwe situatie was gewerkt, bleek dat in verhouding met de oude toestand 22% minder arbeid nodig was voor het werk in ziekenstal, afkalfstal en kalveropvangruimte. Wat het aantal standen betreft blijkt dat de normen die zijn aangegeven door de werkgroep "Voorzieningen voor de gezondheidszorg" in de praktijk hanteerbaar zijn. Zowel in de afkalfstal als in de ziekenstal bleek het aantal standen (3% van het aantal melkkoeien) voldoende te zijn. De kalveropvangruimte is in het voorjaar iets te krap. Er zijn 2 keer 9 boxen beschikbaar. Volgens de norm zouden dat er 27 moeten zijn (15% van het aantal melkkoeien).

Een groot voordeel van de nieuwe opstelling is dat naast de arbeidsbesparing in ziekenstal en afkalfstal goede hygiënische maatregelen zijn te treffen en dat de onderlinge besmettingskansen klein zijn.

Samenvatting

Aanvankelijk waren op afd. 3 met 180 koeien de dieren die moesten kalven, de zieke dieren en de kalveren tot een leeftijd van 7 à 10 dagen in één ruimte ondergebracht. Naast grote bezwaren in diergeneeskundig opzicht had deze opzet ook het bezwaar dat de noodzake-

lijke hygiëne vrij veel tijd kostte. In totaal was dat gemiddeld ongeveer 6 manuren per dag. Toch was het niet mogelijk de gewenste hygiëne in acht te nemen. Daarom werden een aparte afkalfstal, ziekenstal en kalveropvangruimte ingericht. Bij de inrichting is erop gelet dat in de afzonderlijke ruimten goed kan worden gewerkt en dat zo goed mogelijk aan de hygiënische eisen kan worden voldaan. Verder werd in de ligboxenstal een aantal boxen afgezonderd voor dieren die niet echt ziek zijn maar wel apart gehouden moeten worden zoals bijv. witvuilers.

Door de nieuwe opstelling kon het arbeidsverbruik met 22% worden teruggebracht. Zowel in de afkalfstal als in de ziekenstal bleek het aantal standen (3% van het aantal melkkoeien) voldoende te zijn. De kalveropvangruimte bestaat uit twee gedeelten met elk 9 boxen. De twee gedeelten worden om en om gebruikt. Deze ruimte bleek in het voorjaar iets te krap te zijn.

In de nieuwe opstelling is een goede hygiëne mogelijk en zijn de onderlinge besmettingskansen klein.

Summary

Initially of the 180 cows on Division 3 the animals about to calve, sick animals and calves up to the age of 7-10 days were all housed in the same room. In addition to strong objections from an animal health point of view, this arrangement was also inconvenient because, due to the necessary hygiene requirements, a lot of time had to be spent there. This came to a total average of about 6 man hours per day. In spite of this it was still not possible to fulfil all the hygiene requirements. Certain changes were therefore made so that the various groups of animals could be kept strictly apart, and so that work could be carried out efficiently in these individual accommodations, therefore fulfilling the hygiene requirements. In addition, a number of cubicles in the cubicle houses were isolated for animals that were not actually sick but which had to be kept apart, e.g. animals with uterine infections.

With this new arrangement the labour requirement can be reduced by 22%. In the maternity as well as in the sick-bay, the number of stalls (3% of the number of dairy cows) is sufficient. The calf-accommodation consists of 2 sections, each with 9 pens. The two sections are used in turn. This accommodation is too small in the spring.

In the new arrangement good standards of hygiene are possible and the interrelated infections are small.